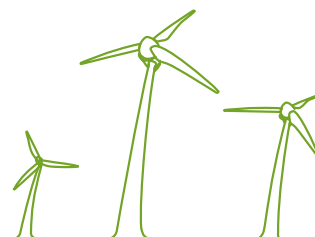

WPD FINLAND OY

Ailangantunturin tuulipuisto

NATURA-TARVEHARKINTA
erillisraportti

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	3
2	LÄHTÖTIEDOT JA ARVIOINTIMENETELMÄT	4
2.1	Lainsäädäntö	4
2.2	Natura-arviointi	4
2.3	Natura-arvioinnin tarveharkinta.....	5
2.4	Arvioinnin kriteerit.....	5
2.5	Aineisto	7
3	HANKKEEN KUVAUS JA VAIKUTUSMEKANISMIT	8
3.1	Sijainti.....	8
3.2	Hankkeen kuvaus.....	9
3.2.1	Tekninen kuvaus ja tarkasteltavat vaihtoehdot	9
3.2.2	Vaikutusmekanismit ja vaikutusalue.....	10
4	HANKKEEN VAIKUTUKSET NATURA-ALUEELLE.....	11
4.1	Ottavaaran Natura-alue (FI1300406)	11
4.1.1	Yleiskuvaus ja suojelun toteuttaminen.....	11
4.1.2	Suojeluperusteet	12
4.1.3	Vaikutukset ja tarveharkinta	13
5	EPÄVARMUUSTEKIJÄT	14
6	YHTEISVAIKUTUKSET MUIDEN HANKKEIDEN KANSSA	14
7	VAIKUTUSTEN LIEVENTÄMISKEINOT.....	15
8	NATURA-TARVEHARKINNAN JOHTOPÄÄTÖKSET	16
	LÄHTEET.....	17

1 JOHDANTO

wpd Finland Oy suunnittelee tuulipuiston rakentamista Kemijärven kaupungin Ailangantunturin alueelle. Hanke käsittää kokonaisteholtaan 33 MW tuulipuiston (11 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on noin 3 MW) sekä 110 kV voimajohdon rakentamisen ja liittämisen olemassa olevaan PVO Alueverkot Oy:n Jumisko–Pirttikoski 110 kV voimajohtolinjaan.

Ympäristövaikutusten arvioinnista annettua lakia (468/1994) ja sen muutosta (258/2006) sovelletaan aina hankkeisiin, joilla saattaa olla merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Valtioneuvosto on lisännyt 14.4.2011 YVA-asetuksen 6 §:n hankealuetteluun tuulivoimapuistot, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteen laskettu kokonaisteho on vähintään 30 MW.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 24.2.2011 päivätyllä päätöksellään todennut, että hankkeeseen on sovellettava YVA-lain ja sen muutoksen mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Päätös perustui tapauskohtaiseen harkintaan (YVA-lain 6 §). Perusteluissa todetaan, että Ailangantunturin hanketta voidaan pitää kooltaan keski-suurena hankkeena ja tuulipuiston yhteisvaikutus lähialueella suunnitteilla olevien muiden tuulipuistohankkeiden kanssa saattaa olla alueen luonnetta merkittävästi muuttava.

Hankkeen YVA-ohjelma valmistui huhtikuussa 2011 ja se oli virallisesti nähtävillä 15.4.–16.5.2011 välisen ajan. Yhteysviranomaisena toimiva Lapin ELY-keskus antoi lausuntonsa YVA-ohjelmasta 9.6.2011§ (Dnro LAPELY/6/07.04.2011). Suunnitellun Ailangantunturin tuulipuiston ympäristövaikutusten mahdolliselle vaikutusalueelle ja alle 10 km etäisyydelle hankealueesta sijoittuu vain yksi Natura 2000-verkostoon sisällytetty alue. Arviointiohjelman lausunnossa yhteysviranomainen toteaa Naturasta seuraavaa: *"Natura-tarveharkinta on riittävä lähtökohta varsinaisen Natura-arvioinnin tarpeellisuuden arvioinnille, koska Ottavaaran (FI 1300406) alue on liitetty Natura-verkostoon luontodirektiivin perusteella. Näin ollen hanketyypin vaikutukset etäällä (yli 3 km) oleviin Natura-alueen luontotyyppien luonnontilaan lienee varsin vähäinen."*

Tässä Natura-arvioinnin tarveharkinnassa tarkastellaan tuulipuistohankkeen mahdollisia vaikutuksia Ottavaaran Natura-alueelle (FI1300406), joka on sisällytetty Suomen Natura 2000-verkostoon luontodirektiivin (SCI = *Site of Community Interest*) mukaisena kohteena. Natura-arvioinnin tarveharkinta on laadittu luonnonsuojelulain 65 §:n edellyttämällä tavalla luontotyyppi- ja lajikohtaisena asiantuntija-arviona ja siinä keskitytään niihin suojeluarvoihin eli luontotyyppeihin ja lajistoon, joiden perusteella alueet on sisällytetty Suomen Natura 2000-verkostoon. Tarveharkinnan tuloksena on esitetty arvio siitä, aiheutuuko suunnitellusta tuulipuistohankkeesta ko. Natura-alueen suojeluperusteille niin merkittäviä haitallisia vaikutuksia, että varsinaisen luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi tulisi toteuttaa. Lopullisen päätöksen varsinaisen Natura-arvioinnin tarpeesta tekee hankkeen yhteysviranomaisena toimiva Lapin ELY-keskus.

Tämän Natura-arvioinnin tarveharkinnan on laatinut FM biologi Ville Suorsa FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä.

2 LÄHTÖTIEDOT JA ARVIOINTIMENETELMÄT

2.1 Lainsäädäntö

Natura-arvioinnista säädetään luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n säännöksissä. Ensimmäisen säännöksen (65 §) mukaan hanke tai suunnitelma ei saa yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi heikentää niitä luonnonarvoja, joiden vuoksi alue on ilmoitettu, ehdotettu tai sisällytetty Suomen Natura 2000-verkostoon. Luonnonsuojelulain mukainen vaikutusten arviointivelvollisuus syntyy mikäli hankkeen vaikutukset a) kohdistuvat Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin, b) ovat luonteeltaan heikentäviä, c) laadultaan merkittäviä ja d) ennalta arvioiden todennäköisiä. Kynnys arvioinnin suorittamiseksi voi ylittyä myös eri hankkeiden ja suunnitelmien yhteisvaikutusten vuoksi (Söderman 2003). Tämä velvoite koskee myös Natura-alueen ulkopuolella toteutettavaa hanketta, jos sillä on todennäköisesti alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Toinen mainittu säännös (66 §) koskee heikentämiskieltoa. Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseksi taikka hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos arviointimenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Suomen Natura 2000-verkostoon. Lupa voidaan kuitenkin myöntää taikka suunnitelma hyväksyä tai vahvistaa, jos valtioneuvosto yleisistunnossa päättää, että hanke tai suunnitelma on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä eikä vaihtoehtoista ratkaisua ole. Jos alueella esiintyy luontodirektiivin liitteessä I tarkoitettuja ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppiejä (*ns. priorisoitu luontotyyppi*) tai liitteessä II tarkoitettuja ensisijaisesti suojeltavia lajeja (*ns. priorisoitu laji*), noudatetaan tavanomaista tiukempia lupaedellytyksiä ja lisäksi asiasta on hankittava komission lausunto. Lupaviranomaisen on ennen lupapäätöstä varmistettava, että arvioinnit ovat asianmukaisia ja niissä esitetyt johtopäätökset ovat perusteltuja.

Mikäli suojeluperusteina olevia luontoarvoja joudutaan merkittävästi heikentämään, on ympäristöministeriön kompensoitava heikennys. Heikentyvän alueen tilalle on esimerkiksi etsittävä korvaava alue (vastaavat suojeluperusteet, lajit ja luontotyypit) luonnonmaantieteellisesti samalta alueelta. Kompensaatioalue on käytännössä heikennyksen vuoksi poistuvaa aluetta laajempi alue. Kompensaatiotoimet on oltava keskeisiltä osiltaan toteutettuna ennen toisen alueen suojeluarvojen heikentämisen tapahtumista. Ympäristöministeriö valmistelee ehdotukset uusista alueista ja vie ne valtioneuvoston hyväksyttäväksi.

2.2 Natura-arviointi

Natura-arvioinnissa keskitytään suojelun perustana oleviin luontotyypeihin tai lajeihin. *Luonnonarvot*, joita Natura-arviointi koskee ilmenevät Natura-tietolomakkeista ja ne ovat:

- SCI-alueilla luontodirektiivin liitteen I luontotyyppiejä tai
- SCI-alueilla luontodirektiivin liitteen II lajeja tai
- SPA-alueilla lintudirektiivin liitteen I lintulajeja tai
- SPA-alueilla lintudirektiivin 4.2 artiklassa tarkoitettuja muuttolintuja.

Heikentämistä arvioitaessa huomioidaan luontotyyppin tai lajin suotuisaan suojelutasoon kohdistuvat muutokset sekä hankkeen vaikutus Natura 2000-verkoston eheyteen ja koskemattomuuteen, millä tarkoitetaan tarkastelun alaisen kohteen ekologisen rakenteen ja toiminnan säilymistä elinkelpoisena ja niiden luontotyyppien ja lajien kantojen säilymistä elinvoimaisina, joiden vuoksi alue on valittu Natura-verkostoon. Heikentyminen voi olla luontotyyppin tai lajin elinympäristön fyysistä rappeutumista tai lajin kohdalla yksilöihin kohdistuvaa häiriövaikutusta tai yksilöiden menetyksiä. *Merkittävyyden* arvioinnissa keskitytään mahdollisen muutoksen laajuuteen, joka suhteutetaan alueen kokoon sekä luontoarvojen merkittävyyteen ja sijoittumiseen. *Todennäköisyyttä* harkittaessa arviointiin on ryhdyttävä, mikäli merkittävät heikentävät vaikutukset ovat todennäköisiä.

Arviointivelvollisuus koskee valtioneuvoston päätöksissä lintudirektiivin mukaisiksi SPA-alueiksi ilmoitettuja tai ehdotettuja alueita, luontodirektiivin mukaisiksi SCI-alu-

eiksi ilmoitettuja tai ehdotettuja alueita sekä Natura 2000-verkostoon jo sisällytettyjä alueita. Arvioinnin piiriin kuuluvat myös sellaiset alueet, joista komissio ilmoittaa käynnistävänsä neuvottelut alueen liittämisestä Natura-2000 verkostoon (LsL. 67 §). Arviointivelvollisuus kohdistuu vain alueen suojeluperusteissa mainittuihin luontotyyppisiin ja lajistoon. SPA-alueilla arviointivelvollisuus ei kohdistu luontotyyppisiin eikä luontodirektiivin liitteen II lajeihin, vaikka ne Natura-tietolomakkeella olisikin mainittu. Vastaavasti SCI-alueilla ei arvioida vaikutuksia lintudirektiivin mukaiseen lajistoon.

Tarkka vaikutusarvio suoritetaan ainoastaan sillä osalla Natura-aluetta, johon hanke tai suunnitelma todennäköisesti vaikuttaa. Natura-arvioinnissa kuitenkin peilataan myös hankkeen merkitystä ja vaikutuksia koko Natura-alueen kannalta. Lisäksi arvioidaan vaikutusten lieventämismahdollisuuksia.

2.3 Natura-arvioinnin tarveharkinta

Natura-arvioinnin tarveharkinta edeltää mahdollisesti suoritettavaa Natura-arviointia. Tarveharkinnassa kuvataan hanke, sen aiheuttamat vaikutukset ja vaikutuspiirissä sijaitsevat Natura-alueet sekä arvioidaan vaikutusten merkittävyyttä. Tarveharkinnan lopputuloksena annetaan esitys siitä vaikuttavatko suunnitellut hankkeet Natura-alueiden suojeluperusteisiin niin merkittävästi, että kohteille tulisi suorittaa varsinainen Natura-arviointi.

Tarveharkinnan johtopäätöksenä voidaan kunkin hankkeen vaikutuspiirissä olevan Natura-alueen osalta todeta, että hanke ei merkittävästi heikennä alueen suojeluperusteita (Natura-arviointia ei tarvita) tai hanke todennäköisesti merkittävästi heikentää alueen suojeluperusteita (Natura-arviointi on suoritettava).

2.4 Arvioinnin kriteerit

Luonto- tai lintudirektiivissä ei ole määritetty milloin luonnonarvot heikentyvät tai merkittävästi heikentyvät. Euroopan komission julkaisemassa ohjeessa (Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset) todetaan, että vaikutusten merkittävyys on kuitenkin määritettävä suhteessa suunnitelman tai hankkeen kohteena olevan suojeltavan alueen erityispiirteisiin ja luonnonolosuhteisiin ottaen erityisesti huomioon alueen suojelutavoitteet.

Luontoarvojen heikentyminen voi olla merkittävää jos:

- Suojeltavan lajin tai luontotyyppin suojelutaso ei hankkeen toteutuksen jälkeen ole suotuisa.
- Olosuhteet alueella muuttuvat hankkeen tai suunnitelman johdosta niin, ettei suojeltavien lajien tai elinympäristöjen esiintyminen ja lisääntyminen alueella ole pitkällä aikavälillä mahdollista.
- Hanke heikentää olennaisesti suojeltavan lajiston runsautta.
- Luontotyyppin ominaispiirteet turmeltuvat tai osittain häviävät hankkeen johdosta.
- Ominaispiirteet turmeltuvat tai suojeltavat lajit häviävät alueelta kokonaan.

Vaikutusten suuruutta on arvioitu viisiportaisella asteikolla, joka kuvaa luontotyyppin heikentyvän tai häviävän pinta-alan osuutta tai lajin heikentyvää tai häviävää yksilömäärää suhteessa Natura-alueen luontotyyppin pinta-alaan tai lajimäärään (Taulukko 1).

Taulukko 1. Vaikutusten suuruuden luokitus ja käytetty kriteeristö (Kärkkäinen 2009).

Vaikutuksen suuruus	Kriteerit
Erittäin suuri vaikutus	Vaikutus kohdistuu yli 80 % Natura-alueella sijaitsevasta luontotyyppistä tai yli 80 % Natura-alueella esiintyvän direktiivilajin runsaudesta
Voimakas vaikutus	Vaikutus kohdistuu 50–80 % Natura-alueella sijaitsevasta luontotyyppistä tai 50–80 % Natura-alueella esiintyvän direktiivilajin runsaudesta
Kohtalainen vaikutus	Vaikutus kohdistuu yli 10 %, mutta alle 50 % Natura-alueella sijaitsevasta luontotyyppistä tai yli 10 %, mutta alle 50 % Natura-alueella esiintyvän direktiivilajin runsaudesta
Lievä vaikutus	Vaikutus kohdistuu alle 10 % Natura-alueella sijaitsevasta luontotyyppistä tai alle 10 % Natura-alueella esiintyvän direktiivilajin runsaudesta
Ei vaikutusta	Ei muutoksia tai muutokset kohdistuvat erittäin pieneen osaan (alle 0,5 %) luontotyyppistä tai Natura-alueella esiintyvän direktiivilajin runsaudesta

Vaikutusten todennäköisyyttä on arvioitu seuraavan luokituksen mukaisesti: varma, erittäin todennäköinen, todennäköinen, odotettavissa, ennakoitavissa ja epätodennäköinen sekä erittäin epätodennäköinen.

Vaikutusten arvioinnissa on käytetty myös apuna vaikutusten merkittävyyden luokitusta ja arviointia alueen luontoarvoille soveltuviin kriteereihin (Taulukko 2). Vaikutusten merkittävyydestä voidaan todeta, että mikäli suunnitelma tai hanke tuottaa suuren merkittävän vaikutuksen luontotyyppille tai lajille, niin vaikutukset ovat merkittävästi suojeluperusteita heikentäviä. Tällöin suunnitelma tai hanke heikentää luontotyyppiä tai lajia siten, että luontotyyppi tai laji häviää pitkällä tai lyhyellä aikavälillä.

Taulukko 2. Vaikutusten merkittävyyden luokitus ja käytetty kriteeristö (Söderman 2003).

Vaikutuksen merkittävyys	Kriteerit
Suuri merkittävyys	Hanke heikentää suojeltavan lajin tai luontotyyppin suojelutasoa tai johtaa luontotyyppin /lajin katoamiseen lyhyellä aikavälillä.
Kohtalainen merkittävyys	Hanke heikentää kohtalaisesti suojeltavan lajin tai luontotyyppin suojelutasoa tai johtaa luontotyyppin/lajin katoamiseen pitkällä aikavälillä
Vähäinen merkittävyys	Hankkeella on vähäisiä vaikutuksia suojeltavaan lajiin tai luontotyyppiin eikä hanke uhkaa luontotyyppin/lajin säilymistä alueella.
Merkityksetön	Hankkeesta ei aiheudu vaikutuksia suojeltavaan lajiin tai luontotyyppiin.

Yksittäisiin luontotyypppeihin ja lajeihin kohdistuvien vaikutusten lisäksi on arvioitava hankkeen vaikutukset Natura-alueen eheyteen (*koskemattomuus*). Alueen koskemattomuus liittyy alueen suojelutavoitteisiin, eikä se siten tarkoita koskemattomuutta sanan kirjaimellisessa tai fyysisessä merkityksessä.

Komission ohjeiden mukaan negatiivinen vaikutus alueen eheyteen on lopullinen kriteeri, jonka perusteella todetaan, ovatko vaikutukset merkittäviä. Luontodirektiivin 6 artiklan 3. kohta määrää, että viranomaiset saavat hyväksyä hankkeen tai suunnitelman vasta varmistuttuaan siitä, että se *"ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen"*. Komission tulkintaohjeessa todetaan että koskemattomuus tarkoittaa *"ehjänä olemista"*. Tällöin on kyse siitä, että voiko alue hankkeesta tai suunnitelmasta huolimatta pitkälläkin tähtäyksellä säilyä sellaisena, että sen suojelutavoitteisiin kuuluvat luontotyypit eivät *"mainittavasti supistu ja suojeltavien lajien populaatiot pys-*

tyvät kehittymään suotuisasti tai vähintään säilymään nykyisellä tasollaan”. Tämä korostaa, että hanke tai suunnitelma ei saa uhata alueen koskemattomuutta eli koko Natura-alueen ekologisen rakenteen ja toiminnan täytyy säilyä elinkelpoisena. Myös niiden luontotyyppien ja lajien kantojen täytyy säilyä elinvoimaisena, joiden vuoksi alue on valittu Natura-verkostoon.

Taulukko 3. Vaikutusten merkittävyyden arviointi alueen eheyden kannalta (Byron 2000; Department of Environment, Transport of Regions; mukailen Södermanin 2003 mukaan).

Vaikutuksen merkittävyys	Kriteerit
Merkittävä kielteinen vaikutus	Hanke tai suunnitelma vaikuttaa haitallisesti alueen eheyteen, sen yhtenäiseen ekologiseen rakenteeseen ja toimintaan, joka ylläpitää elinympäristöjä ja populaatioita, joita varten alue on luokiteltu.
Kohtalaisen kielteinen vaikutus	Hanke tai suunnitelma ei vaikuta haitallisesti alueen eheyteen, mutta vaikutus on todennäköisesti merkittävä alueen yksittäisiin elinympäristöihin tai lajeihin.
Vähäinen kielteinen vaikutus	Kumpikaan yllä olevista tapauksista ei toteudu, mutta vähäiset kielteiset vaikutukset ovat ilmeisiä.
Myönteinen vaikutus	Hanke tai suunnitelma lisää luonnon monimuotoisuutta, esimerkiksi luodaan käytäviä eristyneiden alueiden välillä tai aluetta kunnostetaan tai ennallistetaan.
Ei vaikutuksia	Vaikutuksia ei ole huomattavissa kielteiseen tai positiiviseen suuntaan.

Natura-alueen eheyden yhteydessä on huomioitavaa, että vaikka hankkeen tai suunnitelman vaikutukset eivät olisi mihinkään suojeluperusteena olevaan luontotyyppiin tai lajiin yksinään merkittäviä, vähäiset tai kohtalaiset vaikutukset moneen luontotyyppiin tai lajiin saattavat vaikuttaa alueen ekologiseen rakenteeseen ja toimintaan kokonaisuutena. Vaikutusten ei myöskään tarvitse kohdistua suoraan alueen arvokaisiin luontotyypeihin tai lajeihin ollakseen merkittäviä, sillä ne voivat kohdistua esim. alueen hydrologiaan tai tavanomaisiin lajeihin ja vaikuttaa tätä kautta välillisesti suojeluperusteina oleviin luontotyypeihin ja/tai lajeihin (Söderman 2003). Vaikutusten merkittävyyden arviointi alueen eheyden kannalta on esitetty taulukossa 3.

2.5 Aineisto

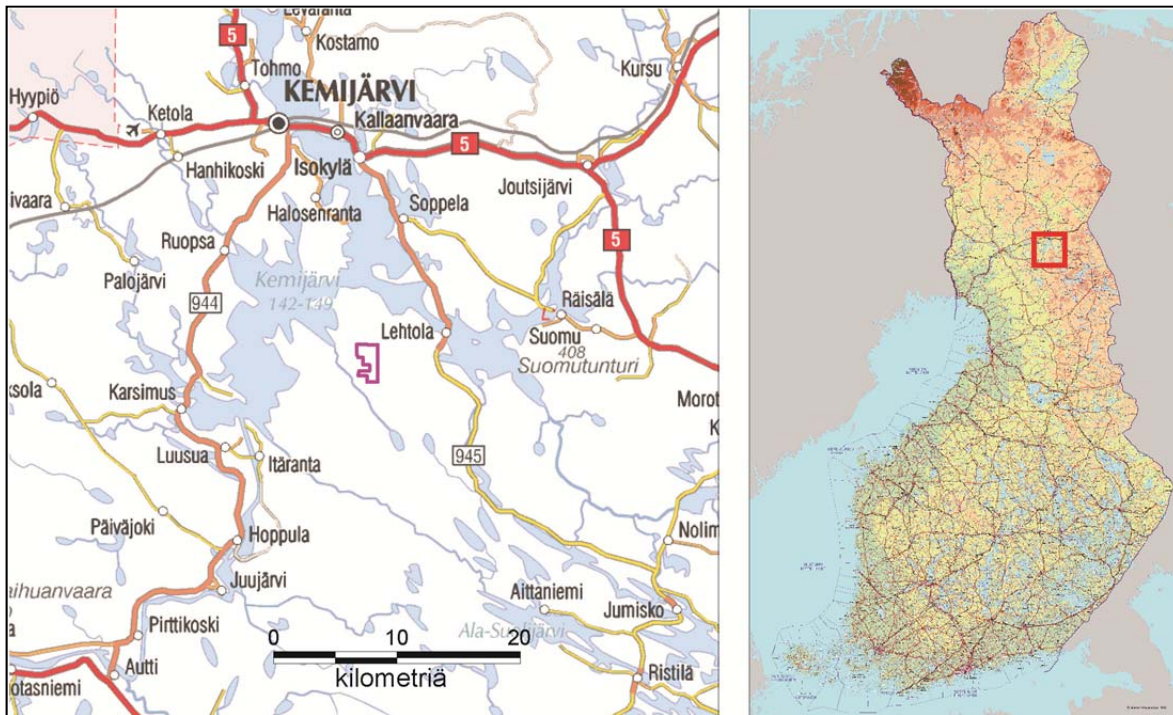
Arviointi perustuu pääasiassa virallisten Natura-tietolomakkeiden tietoihin (Lapin ELY-keskus 2012). Arviointi perustuu ensisijaisesti alla lueteltuihin ohjeistuksiin, aineistoihin ja selvityksiin. Lisäksi arvioinnissa on tukeuduttu arvioinnin tekijän asiantuntemukseen ja kokemukseen suojeluperusteissa mainittujen lajien ja luontotyyppien ekologiasta ja käyttäytymisestä.

- Natura 2000 -luontotyyppiopas (Airaksinen & Karttunen 2001)
- Raportti luontodirektiivin toimeenpanosta Suomessa 2001–2006 (Ympäristöministeriö 2011)
- Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa (Söderman 2009)
- OIVA -ympäristö ja paikkatietopalvelu asiantuntijoille (2012)
- Ailangantunturin YVA-menettelyn aikana tehdyt luontoselvitykset

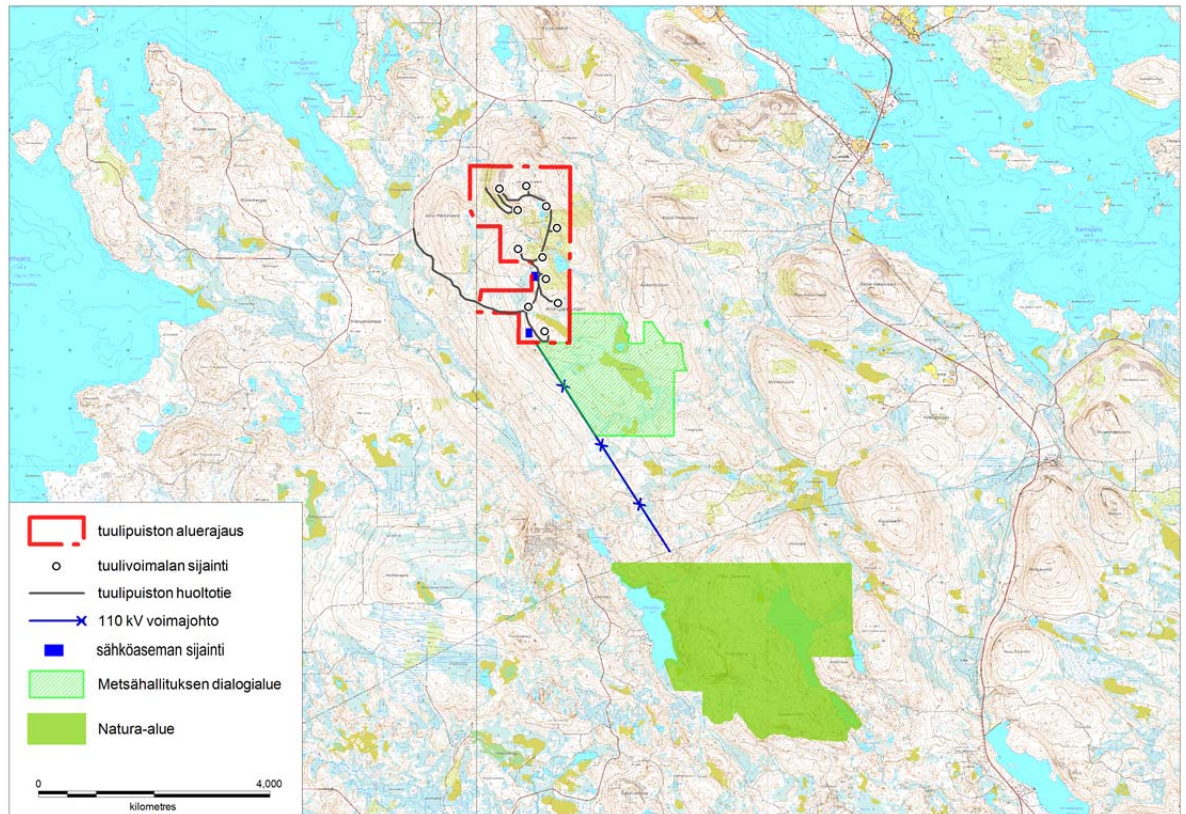
3 HANKKEEN KUVAUS JA VAIKUTUSMEKANISMIT

3.1 Sijainti

Ailangantunturin hankealue sijaitsee Kemijärven kaupungin alueella (Kuva 1), Ailangantunturin ja Iso Petäjävaaran alueella (Kuva 2). Alue sijoittuu noin 20 km Kemijärven kaupungin keskustan eteläpuolelle ja noin kaksi kilometriä Kemijärven eteläpuolelle. Hankealueen pinta-ala on noin 385 hehtaaria.

Kuva 1. Ailangantunturin suunnitellun tuulipuiston sijainti Kemijärvellä.

Kuva 2. Hankealuetta lähimmän Ottavaaran Natura-alueen sijainti.

3.2 Hankkeen kuvaus

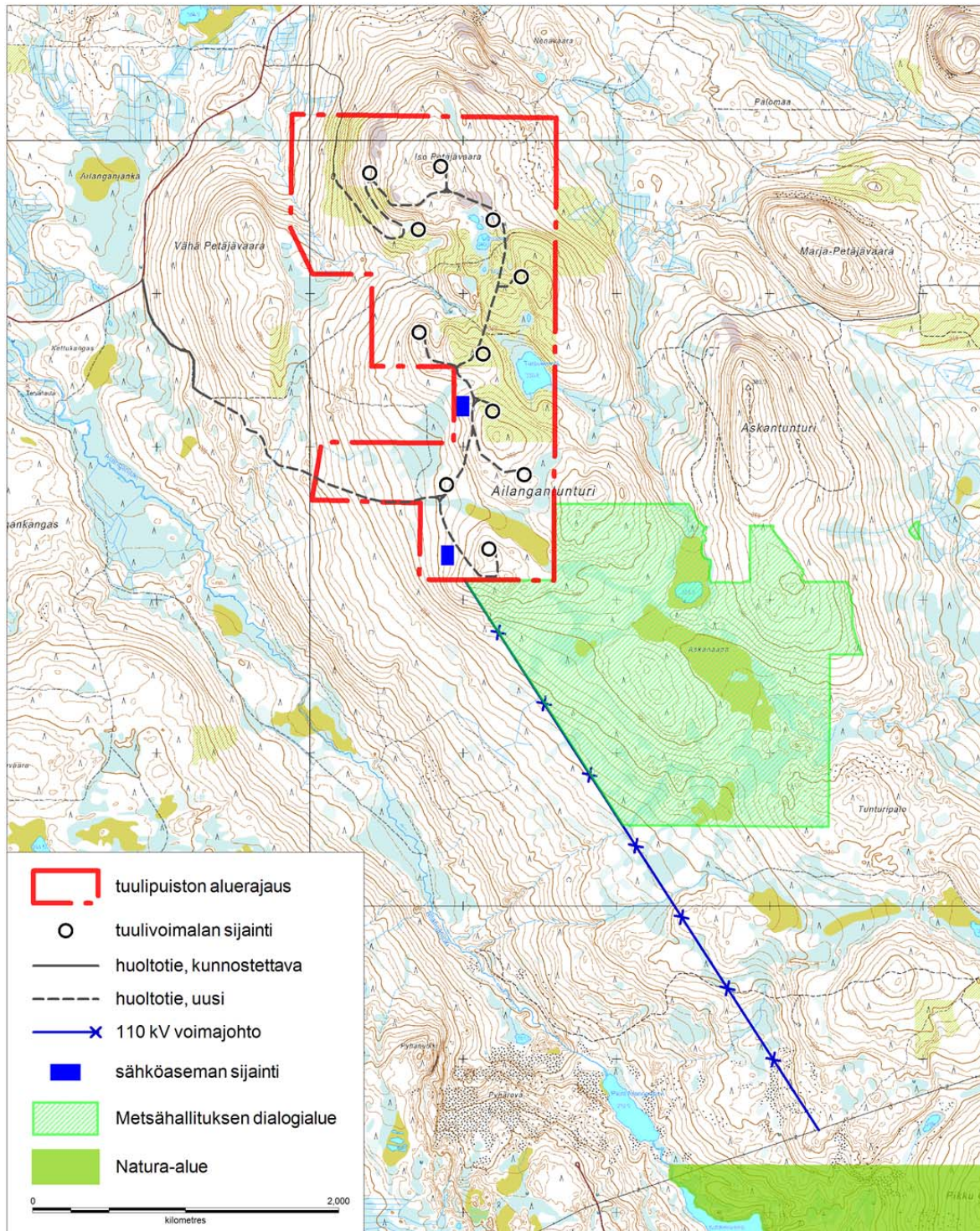
3.2.1 Tekninen kuvaus ja tarkasteltavat vaihtoehdot

Ailangantunturin suunniteltu tuulipuisto koostuu 11 tuulivoimalasta. Tuulivoimaloiden napakorkeus on enintään 155 metriä ja roottorin halkaisija on enintään 110 metriä, jolloin voimalan ylin pyyhkäisykorkeus on enimmillään noin 210 metriä. Voimaloiden yksikköteho on noin 3 MW, jolloin tuulipuiston kokonaisteho on noin 33 MW. Tuulipuiston arvioitu vuotuinen sähköntuotanto on noin 83 GWh.

Kunkin tuulivoimalan ympäriltä on rakennus- ja asennustöitä varten raivattava puustoa enintään noin hehtaarin alueelta. Tuulivoimaloiden ja niiden välisten yhdysteiden tarvitsema maa-ala on enimmillään yhteensä joitakin prosentteja tuulipuistoalueen pinta-alasta. Hankkeessa tullaan rakentamaan uutta tietä lähimmältä metsäautotieltä n. 2 km. Lisäksi varsinaisen tuotantoalueen sisäistä liikennettä varten rakennetaan n. 7 km teitä. Tuulipuiston sisäiseen sähkönsiirtoon tarkoitetut maakaapelit kaivetaan huoltoteiden viereen maan alle.

Tuulipuiston eteläosaan rakennetaan sähköasema, jonne tuulipuiston sisäiseen sähkönsiirtoon tarkoitetut maakaapelit kytketään. Sähköasemalta tuulipuiston sähkönsiirto toteutetaan ilmajohtolla olemassa olevaan ja tuulipuiston eteläpuolella kulkevaan PVO Alueverkot Oy:n Jumisko – Pirttikoski 110 kV -voimajohtoon. Rakennettavan ilmajohtoon pituus on noin neljä kilometriä ja se kulkee tuulipuiston eteläreunalta suoraviivaisesti eteläkaakkoon (Kuva 3). Liittymisjohtoon rakentaminen on normaalia ilmajohtorakentamista. Tyypillisesti 110 kV johdot rakennetaan käyttäen harustettuja puupylväitä. Noin 20 metriä korkeilla pylväillä pylväiden jänneväli vaihtelee välillä 180–240 metriä. Suunniteltu voimajohto tarvitsee noin 26–30 metriä leveän johtaukean.

Hankkeen YVA-menettely on tavoitteena saada päätökseen vuoden 2013 alkupuolella ja kaavoitusmenettely vuoden 2013 aikana. Rakennuslupamenettely on tarkoitus viedä läpi vuoden 2014 alkupuolella, jolloin tuulipuiston rakentaminen voisi käynnistyä vuonna 2014. Tuulipuisto olisi näin ollen tuotantokäytössä vuoden 2015 aikana.

Kuva 3. Ailangantunturin tuulipuiston alustava sijoitussuunnitelma.

3.2.2 Vaikutusmekanismit ja vaikutusalue

Tuulipuistohankkeet sähkönsiirtoyhteyksineen aiheuttavat suoria ja välillisiä vaikutuksia hankealueen ja mahdollisesti niiden lähiympäristön eliöstölle. Tässä Natura-tarveharkinnassa käsiteltävään Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset ovat lähinnä välillisiä, koska Natura-alueelle ei tulla sijoittamaan tuulipuiston tai sähkönsiirron rakenteita.

Tuulipuistohankkeen mahdolliset vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteena esitettyihin luontotyypeihin ilmenevät lähinnä Natura-alueen ulkopuolella tapahtuvan

rakentamisen mahdollisesti aiheuttamina vesitasapainon muutoksina ja muutosten vaikutuksena Natura-alueen luontotyypppeihin tai kasvilajeihin.

Natura-alueen suojeluperusteena oleviin eläimiin ja lintuihin kohdistuu häiriövaikutuksia, jotka ilmenevät rakentamisesta aiheutuvana meluna sekä mm. ihmisten ja koneiden liikkumisena tuulipuiston rakennustyömaalla ja sähkönsiirtoreitin voimajoh-tojen rakentamisalueella. Häiriövaikutukset voivat ilmetä myös karkottavina, jolloin lintujen tai muiden eläinten häiriönsietokyky ylittyy ja ne välttelevät liikkumista tuulipuiston alueella tai niiden läheisyydessä. Tuulipuiston häiriövaikutukset ovat yleensä voimakkaimmillaan hankkeen rakennusvaiheen aikana, ja ne ilmenevät lie-vempinä tuulivoimapuiston toiminnan aikana. Tuulipuiston rakentaminen ei suoraan vaikuta Natura-alueen suojeluperusteena mainittujen lajien elinympäristöihin, koska Natura-alueelle ei osoiteta rakentamista. Tuulipuiston rakentaminen saattaa kuiten-kin välillisesti vaikuttaa esim. lintujen reviireihin, jotka todennäköisesti ulottuvat myös Natura-alueen ulkopuolelle.

Natura-alueen suojeluperusteena mainittuun linnustoon sekä Natura-alueella leväh-täväksi mainittuun linnustoon saattaa kohdistua myös suoria törmäys- ja estevaiku-tuksia. Törmäysvaikutukset ilmenevät lintujen törmäyskuolleisuutena, jolla voi olla suoria vaikutuksia Natura-alueella esiintyvään linnustoon. Estevaikutukset ilmenevät lintujen lentoreittien muutoksena muuttoreiteillä ja lintujen kerääntyessä esim. Natu-ra-alueella sijaitseville levähdyspaikoille. Estevaikutuksia voi ilmetä myös lintujen pe-simäkauden aikana, lintujen liikkussa pesäpaikan ja saalistus- tai ruokailualueiden välillä.

Tuulipuistohankkeen vaikutukset Natura-alueen kasvillisuuteen ja luontotyypppeihin sekä eläimistöön eivät ulotu kovin kauas rakennuspaikoilta, ja vaikutukset ovat usein hyvin paikallisia ja ilmenevät pääasiassa hankkeen rakennusvaiheen aikana. Lintuihin kohdistuvat vaikutukset ulottuvat sen sijaan huomattavasti laajemmalle alueelle lin-tujen liikkeistä johtuen, ja koko tuulipuiston toiminnan ajalle.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET NATURA-ALUEELLE

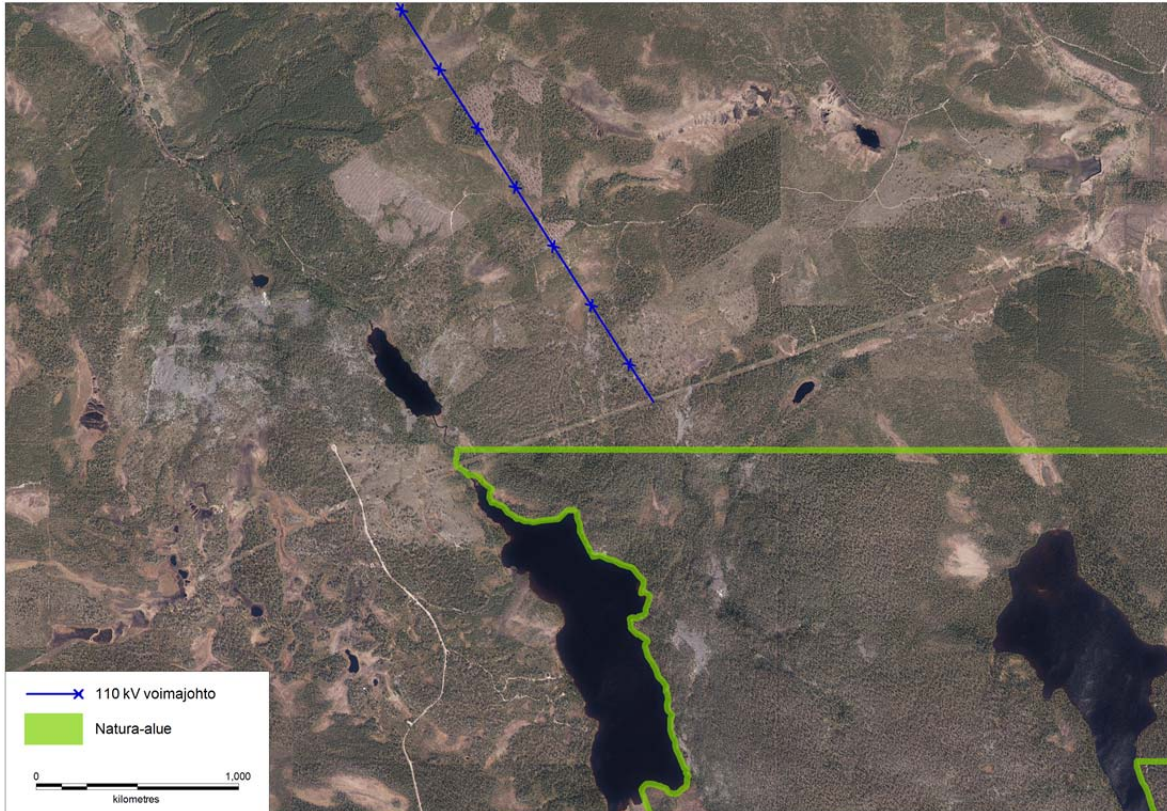
4.1 Ottavaaran Natura-alue (FI1300406)

4.1.1 Yleiskuvaus ja suojelun toteuttaminen

Ottavaaran Natura-alue (FI1300406) on sisällytetty Suomen Natura 2000-verkoston luontodirektiivin (SCI = *Sites of Community Interest*) mukaisena kohteena. Natura-alueen pinta-ala on 820 ha, ja se sijoittuu kokonaisuudessaan Kemijärven kunnan alueelle. Suunnitellun tuulipuiston rakenteita ei sijoitu Natura-alueelle. Lähin tuuli-voimala sijoittuu noin 4,2 km Natura-alueen pohjoispuolelle. Tuulipuiston suunniteltu sähkönsiirron 110 kV ilmajohto liittyy olemassa olevaan PVO Alueverkot Oy:n 110 kV Jumisko – Pirttikoski -voimajohtoon noin 200 m Ottavaaran Natura-alueen pohjois-puolella (Kuva 4).

Ottavaara on tärkeä vanhan metsän alue, missä jyrkän ja kivisen vaaran rinteillä kasvaa yli 200-vuotiaita männiköitä. Alueella on runsaasti keloja ja maapuita, ja pai-koin alueella on havaittavissa vanhojen poimintahakkuiden jälkiä. Lehtipuita alueella on niukasti.

Ottavaaran alue kuuluu kokonaisuudessaan myös vanhojen metsien suojeluohjel-maan (AMO120274). Natura-alueen suojelu tullaan toteuttamaan luonnonsuojelulain nojalla.

Kuva 4. Ailangantunturin sähkönsiirron 110 kV ilmajohto liittyy olemassa olevaan PVO Alueverkot Oy:n 110 kV Jumisko – Pirttikoski -voimajohtoon noin 200 m etäisyydellä Ottavaaran natura-alueen pohjoispuolella.

4.1.2 Suojeluperusteet

Luontodirektiivin liitteen I luontotyytit

Natura-tietolomakkeen mukaan alueella esiintyy, ja sen suojeluperusteissa mainitaan seuraavat Neuvoston direktiivin 92/43/EEC liitteen I luontotyytit (*priorisoitu luontotyyppi on lihavoitu*):

Koodi	Natura-luontotyyppi	Peitto (%)	Edustavuus	Luonnontila
3160	Humuspitoiset lammet ja järvet	5	ei merkittävä	-
9010	Borealiset luonnonmetsät	85	hyvä	erinomainen
91D0	Puustoiset suot	10	merkittävä	hyvä

Luontodirektiivin liitteen II lajit

Natura-tietolomakkeen mukaan alueella esiintyy, ja sen suojeluperusteissa mainitaan seuraavat Neuvoston direktiivin 92/43/EEC liitteen II lajit:

- saukko (*Lutra lutra*).

Lintudirektiivin liitteen I lajit

Natura-tietolomakkeella mainitaan seuraavat alueella esiintyvät lintudirektiivin liitteen I lintulajit:

Laji	Pysyvä (paria)	Pesimäkanta (paria)
ampuhaukka (<i>Falco columbarius</i>)		1–5
hempipöllö (<i>Aegolius funereus</i>)	1–5	
hiiripöllö (<i>Surnia ulula</i>)	1–5	
huuhkaja (<i>Bubo bubo</i>)	1–5	
kuikka (<i>Gavia arctica</i>)		1–5
liro (<i>Tringa glareola</i>)		1–5
metso (<i>Tetrao urogallus</i>)	6–10	
palokärki (<i>Dryocopus martinus</i>)	1–5	
pohjantikka (<i>Picoides tridactyla</i>)	1–5	
pyy (<i>Bonasa bonasia</i>)	1–5	

Muu lajisto

Natura-tietolomakkeen mukaan alueella tavataan lisäksi mm. seuraavia lajeja:

- kuukkeli (*Perisoreus infaustus*)
- lapintiainen (*Parus cinctus*)

4.1.3 Vaikutukset ja tarveharkinta

Suunnitellun Ailangantunturin tuulipuiston tai sen sähkönsiirron rakenteita en sijoitu Natura-alueelle. Tuulipuiston suunniteltu voimajohto liittyy olemassa olevaan PVO Alueverkot Oy:n 110 kV Jumisko – Pirttikoski -voimajohtoon tavanomaisella talousmetsäalueella hieman yli 200 m etäisyydellä Natura-alueen pohjoispuolella (Kuva 4).

Ailangantunturin tuulipuistolla ei ole pitkän etäisyyden vuoksi lainkaan vaikutuksia Natura-alueen luontotyyppeihin. Voimajohdon liittymiskohdalla, Natura-alueella esiintyy suojeluperusteissa mainituista luontotyypeistä etupäässä boreaalista luonnonmetsää ja pieneltä osin myös puustoisia soita. Voimajohdon rakentamisella ja olemassa olevaan voimajohtoon liittämällä ei arvioida olevan lainkaan vaikutuksia Natura-alueella esiintyviin luontotyyppeihin. Voimajohdon liittymiskohdan ja Natura-alueen väliin jää hankkeesta huolimatta noin 200 m leveä puustoinen suojavyöhyke. Tuulipuiston sähkönsiirron voimajohdon rakentamisen ja liittämisen olemassa olevaan voimajohtoon ei arvioida vaikuttavan alueen vesitasapainoon siten, että se voisi mahdollisesti vaikuttaa Natura-alueen kasvillisuuteen tai luontotyyppeihin.

Tuulipuistolla tai sen sähkönsiirron voimajohdolla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen suojeluperusteissa mainitulle saukolle. Saukolla on hyvin laaja elinympäristö, eikä esimerkiksi sähkönsiirron voimajohdon alueelle sijoitu lajin elinympäristöiksi soveltuvia vesistöjä. Tuulipuiston tai voimajohdon rakentaminen ei hävitä tai heikennä saukon elinympäristöjä alueella. Saukko saattaa kuitenkin aika-ajoin liikkua myös elinympäristönsä muissa osissa. Voimajohdon rakentaminen saattaa aiheuttaa melua ja häiriötä ihmisten sekä työkalu- ja koneiden liikkumisen ja voimajohtopylväiden perustamisen vuoksi. Vaikutusten ei kuitenkaan arvioida olevan vähäistä suurempaa lajilla, joka liikkuu etupäässä vesistöjen alueella, mitä ei sijoitu rakentamisalueiden välittömään läheisyyteen.

Natura-tietolomakkeella esitetyille lintulajeille tuulipuistolla tai sen sähkönsiirron voimajohdolla ei arvioida olevan niiden elinolosuhteita heikentäviä vaikutuksia. Tuulipuiston tai sähkönsiirron voimajohdon rakentaminen ei suoraan vaikuta lajien elinympäristöihin. Suuri osa lajeista on vanhaa ja varttunutta metsää suosivia lajeja,

jotka liikkuvat ja ruokailevat yleensä pesimäpaikkansa läheisyydessä, eikä tuulipuiston tai sähkönsiirron voimajohdon alueella todennäköisesti sijaitse niiden merkittäviä ruokailualueita. Joidenkin lajien reviiri saattaa ulottua myös Natura-alueen ulkopuolelle, mutta vanhan metsän lajeina niiden arvioidaan suosivan elinympäristönään enemmän Natura-alueella sijaitsevia vanhoja ja varttuneita metsiä. Natura-tietolomakkeella esitettyjen lajien ei arvioida muuttoaikanaan liikkuvan tuulipuiston alueella, koska Natura-alue sijaitsee varsin etäällä tuulipuiston eteläpuolella. Tuulipuiston sähkönsiirron voimajohdon rakentamisen ei myöskään arvioida merkittävästi vaikeuttavan Natura-alueella esiintyvien vanhan metsän lajien mahdollista liikkumista alueen muille elinympäristöiltään soveliaille pesimisalueille, kuten esimerkiksi Metsähallituksen dialogialueen vanhaan metsään. Tuulipuiston ja sen sähkönsiirron voimajohdon rakentaminen aiheuttaa melua ja ihmistoiminnasta sekä työkohteiden liikkumisesta johtuvaa häiriötä, jonka ei kuitenkaan merkittävässä määrin arvioida ulottuvan Natura-alueelle saakka tai vaikuttavan alueen linnustoon.

5 Epävarmuustekijät

Ailangantunturin tuulipuistohankkeen potentiaaliset vaikutukset Natura-tietolomakkeella mainituille luontotyypeille ovat kohtalaisen suuren etäisyyden ja väliin jäävän metsäisen suojavyöhykkeen vuoksi niin epätodennäköisiä, että arviointiin ei katsota sisältyvän merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Luontodirektiivin liitteen II lajeista saukolla on laaja elinpiiri, ja siirtyessään elinalueensa eri osien välillä se saattaa satunnaisesti liikkua elinalueensa sellaisissakin osissa, missä vesistöjä ei ole. Epävarmuustekijällä ei kuitenkaan arvioida olevan merkitystä vaikutusten arvioinnin johtopäätöksiin, koska saukko elää kuitenkin etupäässä sellaisissa vesistöissä, joita ei tuulipuiston sähkönsiirron voimajohtoreitillä ole.

Ottavaaran Natura-aluetta ei ole liitetty Natura 2000-verkostoon linnuston mukaisena alueena, joten virallinen arviointivelvollisuus ei näin ollen kohdistu lintuihin. Linnuston osalta Natura-tarveharkinnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät lintujen käyttäytymiseen ja liikkumiseen Natura-alueen ja tuulipuistoalueen tai sen sähkönsiirron voimajohdon alueella. Linnuston osalta epävarmuutta aiheuttaa myös Natura-alueiden linnuston ja etenkin suojeluperusteissa esitetyn lajiston nykytila, koska alueilla ei suoritettu pesivän tai muuttavan linnuston inventointeja. Natura-alueen linnuston nykytilan tai lintujen liikkumisen puutteellinen tuntemus ei kuitenkaan vaikuta arvioinnin johtopäätöksiin, koska arviointivelvollisuus ei kohdistu lintuihin.

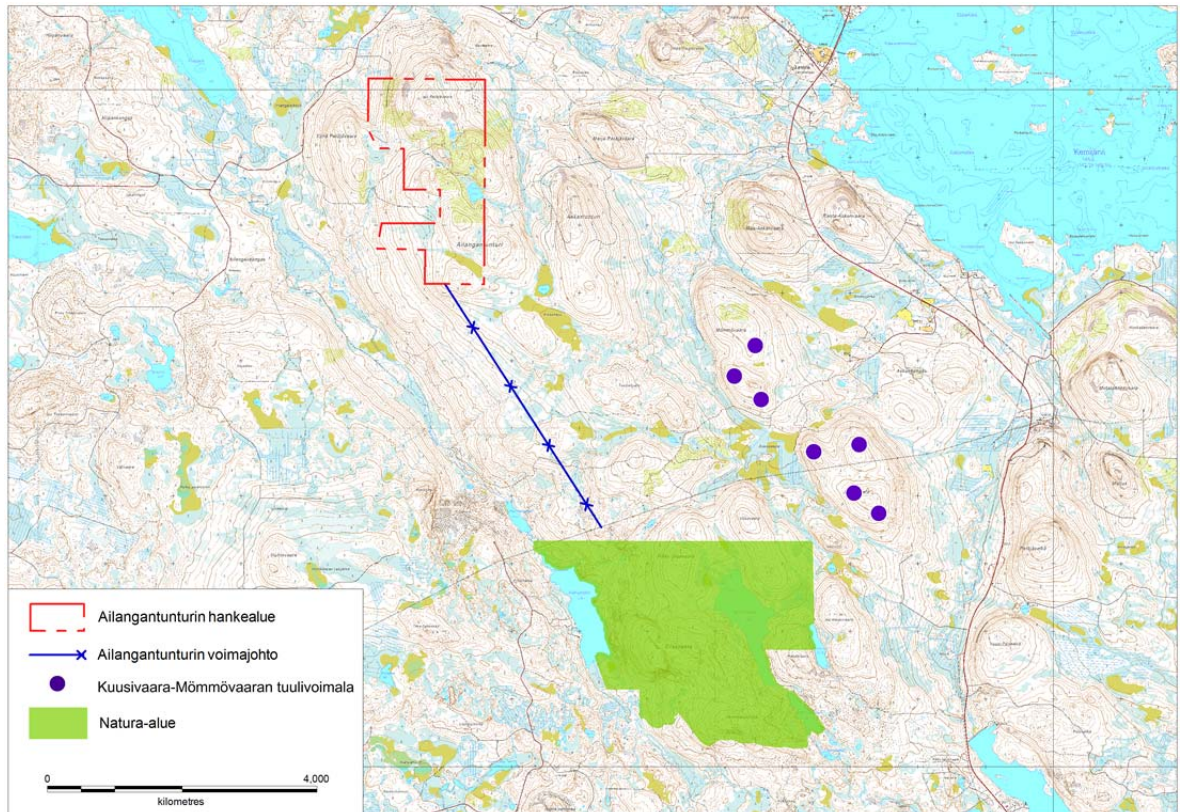
6 Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Kemijärven alueelle ollaan suunnittelemassa useita muitakin tuulipuistoja, joista Ottavaaran Natura-alueelle kohdistuvia potentiaalisia yhteisvaikutuksia voisi olla vain Oxford Intercon Oy:n Kuusivaara-Mömmövaaran tuulipuistolla (Kemijärven tuulipuistohankkeet, Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennys, WSP 2012). Kuusivaara-Mömmövaaran tuulipuisto sijoittuu lähimmillään noin 4 km Ailangantunturin kaakkoispuolelle, ja sen lähimmät voimalat sijoittuvat noin kilometrin etäisyydelle Ottavaaran Natura-alueen koillispuolella (Kuva 5).

Kuusivaara-Mömmövaaran tuulipuistolla ei kuitenkaan arvioida olevan Ottavaaran Natura-alueelle kohdistuvia vaikutuksia, jos mm. vesien virtaussunnat huomioidaan hanketta rakennettaessa (Kemijärven tuulipuistohankkeet, Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennys, WSP 2012). Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia täydentävästä YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossa Lapin ELY-keskus toteaa seuraavaa: *"Kuusivaara-Mömmövaaran vaihtoehdossa VE3 Ottavaaran Natura-alueen pohjoispuolelta on kaksi lähintä tuulivoimalaa poistettu, joten SCI-alueelle eli luontodirektiivin mukaiselle suojelualueelle ei muodostu sellaisia haitallisia vaikutuksia, että alueen suojelun perusteena olevat luontoarvot vaarantuisivat. Vaihtoehtojen VE1 ja*

VE2 osalta tielinjan rakentamisella Natura-alueen tuntumaan saataisi olla lieviä haitallisia vaikutuksia notkelmapaikkojen kautta tapahtuville tiemateriaalien huuhtoutumiselle eroosion seurauksena ja sitä kautta lieviä haitallisia vaikutuksia syksyllä 2011 selvitetuille kääpä- ja jäkälälajistolle. Esitettyä Natura-tarveharkintaa voidaan pitää suppeana, mutta riittävänä erityisesti vaihtoehdon VE3 osalta. Natura-arviointia ei ole tarpeellista laatia. (LAPELY/88/07.04/2010)”

Näin ollen Ailangantunturin ja Kuusivaara–Mömmövaaran tuulipuistoilla tai muilla niiden oheisrakenteilla ei arvioida olevan sellaisia merkittäviä vaikutuksia Ottavaaran Natura-alueen suojeluperusteissa esitettyihin luontotyypeihin ja lajeihin, että Natura-alueen eheys tai alueen suojeluperusteena olevat luontoarvot vaarantuisivat.

Kuva 5. Kuusivaara-Mömmövaaran ja Ailangantunturin sijoittuminen suhteessa Ottavaaran Natura-alueeseen.

7 Vaikutusten lieventämiskeinot

Erityisiä vaikutusten lieventämistarpeita ei edellä esitetyn tarvearvioinnin perusteella ole. Natura-alueiden suojeluperusteissa mainittuun kasvillisuuteen ja luontotyypeihin mahdollisesti kohdistuvia vaikutuksia voidaan kuitenkin tarvittaessa lieventää huolehtimalla Natura-alueiden lähimpien rakennuspaikkojen kohdalla, että alueen vesitasapainolle ei aiheudu merkittäviä muutoksia, jotka saattaisivat heijastua Natura-alueen kasvillisuuteen tai luontotyypeihin.

8 Natura-tarveharkinnan johtopäätökset

Tässä tarveharkinnassa on tarkasteltu Kemijärven Ailangantunturille suunnitellun tuulipuiston ja sen sähkönsiirron voimajohdon mahdollisia vaikutuksia Ottavaaran Natura-alueelle (FI1300406), joka on sisällytetty Suomen Natura 2000-verkostoon luontodirektiivin (SCI) mukaisena kohteena.

Tuulipuistohankkeen toteuttaminen ei aiheuta merkittäviä välittömiä tai välillisiä vaikutuksia tarkastellun Natura-alueen suojeluperusteena esitetyille luontotyypeille, jolloin niiden levinneisyyden ja edustavuuden alueella ei arvioida muuttuvan lainkaan. Tuulipuiston tai sähkönsiirron voimajohtojen alueella ei sijaitse suojeluperusteissa mainitun saukon elinympäristöksi soveltuvia vesistöjä, joten saukkoon kohdistuvat vaikutukset jäävät enintään vähäisiksi.

Natura-tietolomakkeella esitettyjen lintujen ekologia ja käyttäytymispiirteet huomioiden niiden ei arvioida pitkän etäisyyden vuoksi liikkuvan tuulipuiston alueella merkittävässä määrin. Näin ollen tuulipuistolla tai sen sähkönsiirron voimajohdolla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen pesimälinnustolle tai sen kautta muuttavalle linnustolle.

Ailangantunturin tuulipuistolla ja viereisellä Kuusivaara–Mömmövaaran tuulipuistolla tai muillakaan Kemijärven alueelle suunnitelluilla tuulipuistoilla ei arvioida olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia Ottavaaran Natura-alueen suojeluperusteissa mainittuihin luontotyypeihin, eläinlajeihin tai Natura-tietolomakkeella mainituille linnuille.

Suunniteltu Ailangantunturin tuulipuistohanke ei käytettävissä olevan tiedon perusteella merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja eli luontotyyppien ja lajiston edustavuutta tai Natura-alueen eheyttä, joiden perusteella tarkasteltu Ottavaaran Natura-alue on sisällytetty Suomen Natura 2000-verkostoon.

Tarveharkinnan johtopäätöksenä todetaan, että edellä esitetyn perusteella luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi Ottavaaran Natura-alueelle ei ole tarpeen.

LÄHTEET

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 1998: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46. Suomen ympäristökeskus. 194s.
- Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites. Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC. European Commission, 2001. WWW-dokumentti: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/natura_2000_assess_en.pdf (luettu 1.10.2012).
- Euroopan komissio. 2000: Natura 2000–alueiden suojelu ja käyttö. Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset.
- Ilmonen, J., Rytteri, T. ja Alanen, A. (toim.) 2001: Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet. Suomen Natura 2000- ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristö, 510.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura–arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus. 196s.
- Söderman, T. 2007: Luonnonsuojelulain mukaisten Natura-arviointien ja -lausuntojen laatu 2001–2005. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 30/2007. Suomen ympäristökeskus. 75s.

24.1.2013

wpd Finland Oy

Keilaranta 13

02150 ESPOO

AILANKATUNTURIN TUULIPUISTON NATURA -TARVEHARKINTA, KEMIJÄRVI

WPD Finland Oy on jättänyt Natura-tarveharkintaa koskevan selvityksen Lapin ELY-keskukselle 7.1.2012. Selvityksen on laatinut FCG ympäristö ja suunnittelu.

Suunniteltu Ailankatunturin tuulipuisto käsittää 11 3 MW:n tuulivoimalaa, joiden tornin korkeus on 155 metriä ja kokonaiskorkeus 220 metriä. Lisäksi hankkeeseen kuulu neljän kilometrin mittainen 110 kV:n voimalinja ja muuntaja. Tuulipuiston sisällä sähkönsiirto tehdään maakaapelointia käyttämällä. Alueelle kulkemista varten tehdään kaksi kilometriä uutta metsätietä ja tuulipuistoalueelle uusia teitä seitsemän kilometriä. Tuulipuiston voimajohdon liittyminen olemassa olevaan 110 kV:n Jumisko – Pirttikoski voimajohtoon sijoittuu 200 metrin etäisyydelle Ottavaaran Natura-alueen pohjoispuolelle ja väliin jää metsäalue. Muilta osin hanke sijoittuu Natura-alueeseen nähden hyvin etäälle.

Ottavaaran Natura-alue (FI130 0406) on suojeltu luontodirektiivin (92/43/EY) mukaisena erityisenä suojelualueena SCI eli luontotyyppialueena. Alueen suojelun perusteena on viisi luontotyyppiä, joista priorisoituja luontotyyppisiä ovat: Boreaaliset luonnonmetsät (85 %), puustoiset suot (10 %) ja muuna tyyppinä humuspitoiset lammet ja järvet (5%) sekä luontodirektiivin 92/43/EEC liitteen II laji saukko. Lisäksi alueella esiintyy 12 lintulajia, mutta lintulajit eivät ole Ottavaaran Natura-alueella suojelun perusteena. Alue kuuluu myös vanhojen metsien suojeluohjelmaan (AMO120 274).

Natura-tarveharkinta on laadittu asiantuntija-arviona ja arvioinnissa on keskitytty alueen luontotyyppisiin ja lajistoon.

Tarveharkinnan mukaan Ailankatunturin tuulipuistolla ei ole pitkän etäisyyden vuoksi lainkaan vaikutuksia Natura-alueen luontotyyppisiin. Voimajohdon liittymiskohdalla Natura-alueella esiintyy suojeluperusteissa mainituista luontotyypeistä boreaalista luonnonmetsää ja pieneltä osin puustoista metsää. Voimajohdon rakentamisella ja voimajohtoon liittymisellä ei arvioida olevan lainkaan vaikutuksia Natura-alueen luontotyyppisiin mm. näiden väliin jäävän

200 metriä leveän puustoisien suojavyöhykkeen ja vähäisen rakentamisen perusteella. Tuulipuiston voimajohdon rakentamisen ja liittämisen Jumisko – Pirttikoski voimajohtoon ei arvioida vaikuttavan alueen vesitasapainoon siten, että se voisi vaikuttaa Natura-alueen kasvillisuuteen ja luontotyypeihin.

Tarveharkinnan mukaan tuulipuistolla ja sen sähkönsiirron voimajohdolla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen suojeluperusteissa mainitulle saukolle. Saukolla on hyvin laaja elinpiiri, eikä sähkönsiirron voimajohdon alueelle sijoitu lajin elinympäristöksi soveltuvia vesistöjä. Tuulipuiston ja voimajohdon rakentaminen ei hävitä tai heikennä saukon elinympäristöjä alueella. Voimajohdon rakentaminen saattaa aiheuttaa melua ja häiriötä ihmisten ja työkonoiden liikumisen ja voimajohtopylväiden perustamisen vuoksi. Vaikutusten ei kuitenkaan arvioida olevan vähäistä suurempia, koska saukko liikkuu etupäässä lähellä vesistöjä, joita ei ole rakentamisalueiden välittömässä läheisyydessä.

Ailangantunturin tuulipuistohankkeen vaikutusten yhdessä Kuusivaara-Mömmövaaran tuulipuistohankkeen vaikutusten kanssa (yhteisvaikutusten) ei arvioida aiheuttavan sellaisia merkittäviä vaikutuksia Ottavaaran Natura-alueen suojeluperusteissa esitettyihin luontotyypeihin ja lajeihin, että Natura-alueen eheys tai alueen suojeluperusteena olevat luontoarvot vaarantuisivat.

Tarveharkinnan mukaan hankkeella ei ole erityisiä vaikutusten lieventämistarpeita tarvearvioinnin perusteella. Natura-alueen lähimpien rakennuspaikkojen kohdalla voidaan tarvittaessa vaikutuksia lieventää huolehtimalla, ettei vesitasapainoon kohdistu merkittäviä muutoksia, jotka saattaisivat heijastua Natura-alueen kasvillisuuteen ja luontotyypeihin.

Natura-tarveharkintaselvityksessä on todettu, että tuulipuistohanke ei heikennä merkittävästi Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja eli luontotyyppien ja lajiston edustavuutta ja Natura-alueen eheyttä, joiden perusteella Ottavaaran Natura-alue on sisällytetty Suomen Natura 2000 -verkostoon.

Lapin ELY-keskus toteaa, että Natura-tarveharkintaselvitys on laadittu asiantuntevasti ja johtopäätöstä, että varsinaista luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia Ottavaaran Natura-alueelle ei ole tarpeen tehdä, on oikea. Tarveharkinnan johtopäätös on perusteltu riittävällä tavalla.

Luonnonsuojeluyksikön päällikkö

Ari Neuvonen

Ylitarkastaja

Pekka Herva